

**Aan de leden van de Parlementaire ondervragingscommissie
'ongewenste beïnvloeding uit onvrije landen'**

t.a.v. voorzitter M.J.R. Rog
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag
cie.pocob@tweedekamer.nl

Geachte heer Rog,

8 april 2020

Op 18 maart j.l. heeft het Overlegorgaan Joden, Christenen, Moslims (OJCM) uw commissie een reactie gestuurd n.a.v. de parlementaire ondervraging. De commissie heeft ons verzoek voor een gesprek niet gehonoreerd maar gevraagd om onze nadere zienswijze schriftelijk toe te lichten. Bij deze doen wij u dit toekomen. Wij willen daarbij focussen op een beperkt aantal punten.

Voor de goede orde willen we benadrukken dat religieuze organisaties in Nederland, net als iedere andere organisatie, de mogelijkheid hebben donaties alsook financiering te ontvangen zowel vanuit Nederland als vanuit het buitenland. Naar onze overtuiging en ervaring is bestaande regelgeving toereikend om de gewenste transparantie te realiseren en ongewenste beïnvloeding tegen te gaan. De huidige wettelijke mogelijkheden zijn onzes inziens nog niet voldoende uitgeput. Tevens zijn we van mening dat vooral een grote mate van zelf-transparantie zal bijdragen aan het wegnemen van het beeld dat organisaties vanuit onduidelijke hoek, hetzij buiten- hetzij binnenlands, worden (mede)gefinancierd en ongunstig beïnvloed. We weten inmiddels dat de medeondertekenaar van deze brief, het CMO, graag opnieuw met de overheid van gedachten wil wisselen hoe er invulling kan worden gegeven aan de inspanningsplicht van de moslimkoepels ter realisatie van deze transparantie. Het CMO heeft zich bovendien uitgesproken om het mogelijk maken dat de huidige situatie in kaart wordt gebracht alvorens een convenant onderling en met de overheid kan worden afgesproken. Hierdoor worden er eveneens voorwaarden geschapen zodat de overheid voldoende distantie kan behouden tot een religie gerelateerde aangelegenheid.

Het volgende punt dat wij aan de orde willen stellen is het opleiden van imams in Nederland. De imams kunnen een belangrijke schakel zijn in de weerbaarheid van de moskeeorganisaties tegen ongewenste invloeden op leden van de gemeenschap. In Nederland bestaat er momenteel geen breed geaccepteerde imamopleiding die zich oriënteert op de Nederlandse samenleving. Nederlanders die deze functie ambiëren moeten nu vaak opleiding in het buitenland volgen. Vaak wordt hiervoor het land van herkomst gekozen omdat in die landen geschikte opleidingsmogelijkheden bestaan.

Steeds vaker klinkt de wens tot een eigen imamopleiding in Nederland. Pogingen daartoe zijn afgebouwd wegens financiële redenen. Uw Kamer heeft vervolgens een breed gesteunde motie aangenomen om een nieuwe imamopleiding mogelijk te maken. Moskeebesturen staan ook zeer positief en welwillend tegenover de gedachte dat imams in Nederland worden opgeleid. Hierdoor wordt het mogelijk dat de professionele aanpak van de imams aansluit op de behoefte van de moskeegangers.

Wij moeten helaas vaststellen dat het in de publieke- en politieke discussie te veel gaat over professionele kwaliteiten van de imam en te weinig over wat voor een imam de moskeeën in Nederland nodig hebben. Deze discussie maakt de moskeeorganisaties argwanend, waardoor het proces om de imamopleiding te starten steeds wordt vertraagd.

OJCM is van mening dat onze partner het CMO - waarbij ruim 380 moskeeën zijn aangesloten - bij de opzet van deze imamopleiding in Nederland een doorslaggevende rol dient te krijgen. Zo kan de opleiding toegeëigend worden door de islamitische geloofsgemeenschap in Nederland en is het principe van scheiding van kerk en staat gewaarborgd. Op deze manier kan geborgd worden dat de toekomstige imams volmondig geaccepteerd worden door de gemeenschap die zij gaan dienen.

Het OJCM heeft als uitgangspunt zich in te zetten voor verbinding en het verminderen van maatschappelijke spanningen. Wij willen het voor elkaar opnemen en zetten ons in om de diverse problemen die in de gemeenschap van Joden, Christenen en Moslims spelen, aan te pakken. Wij willen ons inzetten en een bijdrage leveren bij het bestrijden van Jodenhaat, moslimhaat, religieus radicalisme en andere vormen van discriminatie.

Door onze inzet hebben wij het vertrouwen gewonnen van onze gemeenschappen en treedt het OJCM ook regelmatig op als gesprekspartner van de overheid. Het is van belang dat maatschappelijke organisaties en burgers veel ondernemen om de toenemende kloof tussen autochtone burgers en burgers met een islamitische geloofsovertuiging te dichten. Ook onze politici, bewindspersonen en politieke partijen hebben hierbij een constructieve taak of rol. Wij willen graag zien dat zij deze verantwoordelijkheid constructief nemen. Het kan niet de bedoeling zijn dat door de politieke debatten in de Kamer zo'n groot aantal burgers telkens 'weggeduwd' worden.

Zoals wij in onze vorige brief hebben aangegeven, willen wij voorkomen dat Uw parlementaire onderzoek bij onze achterbannen leidt tot een toenemend wantrouwen jegens elkaar en jegens de overheid. Dat kan voorkomen worden wanneer de maatschappelijk discussie transparant en zeer gericht plaatsvindt. Het mag niet alle kanten uitwaaien. 'Ongewenste buitenlandse beïnvloeding van de moskeeën' moet het centrale thema blijven. Alleen op die manier kunnen zulke publieke discussies richtinggevend functioneren voor de betrokkenen. Het kan niet de bedoeling zijn dat de resultaten van uw ondervraging straks veel maatschappelijke weerstand oproept waardoor het maatschappelijke effect heel erg tegenvalt.

Wij zijn dan ook te allen tijden bereid om onze ervaringen over dergelijke relevante zaken met Uw commissie te delen.

Hoogachtend, namens OJCM

Muhsin Köktas (Contactorgaan Moslims en Overheid)

Christien Crouwel (Raad van Kerken Nederland)

Ruben Vis (Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap)

Hanneke Gelderblom-Lankhout (Nederlands Verbond voor Progressief Jodendom)

Contactgegevens: Tel - 06-53501801 - mail: gelde052@planet.nl

Tel - 06-40063140 - mail: ozture.ebu@gmail.com